

Citotoets Oefenboek (1)

Geschikt voor de Entreetoets en LVS-toetsen van
het Cito en andere toetsen

Groep 7

© 2020 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

ISBN 978-94-93128-96-5

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Taal | Lezen 6

Begrijpend lezen 6

Gatenteksten 8

Samenvatten 12

Opzoeken 14

Taal | Taalverzorging 18

Grammatica | Zinsontleding 18

Grammatica | Woordbenoemen 22

Spelling | Werkwoorden 26

Spelling | Niet-werkwoorden 28

Interpunctie 30

Taal | Schrijven 34

Rekenen | Getallen 38

Rekenen | Verhoudingen 48

Rekenen | Meten en meetkunde 54

Rekenen | Verbanden 64

Antwoorden 70

Inleiding

Met dit Citotoets Oefenboek voor groep 7 (deel 1 van een serie van drie) kunnen leerlingen op een goede en verantwoorde manier – zelfstandig – hun vaardigheden voor Taal en Rekenen verder ontwikkelen. Deze Oefenboeken zijn uitstekend geschikt voor de voorbereiding op de Entreetoets van het Cito en van andere toetsaanbieders. Ook sluiten deze boeken aan op de M7- en E7-toets van het leerlingvolgsysteem van het Cito.

De Entreetoets is geen verplichte toets, maar de meeste scholen nemen deze wel af. Het afnamemoment mag door de scholen zelf bepaald worden. Vaak wordt de Entreetoets afgenomen in groep 7, maar soms kiest een school ervoor om deze begin groep 8 af te nemen.

De Entreetoets is een tussentijdse toets van het Cito. Deze toets meet bij welke onderdelen van taal en rekenen een leerling nog extra ondersteuning nodig heeft. Daarnaast heeft deze Entreetoets een voorspellende

waarde voor de Centrale Eindtoets van groep 8. Ook geeft de Entreetoets al een belangrijke indicatie voor het vervolgonderwijs.

Hoewel de uitslag van de Entreetoets een indicatie geeft voor het schooladvies, is de score van deze toets niet bepalend voor het schooladvies. Daarnaast voelt het wel prettig om een score te halen die recht doet aan wat de leerling daadwerkelijk in huis heeft.

Onderwerpen taal en rekenen

Alle onderwerpen die in de Entreetoets zitten, komen in dit Oefenboek uitgebreid aan bod. De vraagstelling is afgestemd op die van het Cito. De Entreetoets bestaat uit de onderdelen Taal en Rekenen. Hieronder volgt een overzicht van de onderdelen met de domeinen en subdomeinen die getoetst worden.

Taal

Domein	Subdomein
Lezen	Begrijpend lezen Gatenteksten Samenvatten Opzoeken
Taalverzorging	Grammatica Zinsontleding Grammatica Woordbenoemen Spelling Werkwoorden Spelling Niet-werkwoorden Interpunctie
Schrijven	

Rekenen

Domein
Getallen
Verhoudingen
Meten en meetkunde
Verbanden

Wat wordt er getoetst?

De Entreetoets wordt aangeboden als een papieren toets. Alle opgaven zijn meerkeuzevragen. Er is altijd maar één antwoord goed. Ten opzichte van de vorige versies staat in deze nieuwste versie van de Cito Entreetoets de tekst groter en staan de opgaven in één kolom.

Taal

Bij Taal wordt getoetst wat de kennis en vaardigheden zijn voor Lezen, Taalverzorging en Schrijven.

Begrijpend lezen

Bij Begrijpend lezen gaat het om het verwerken van informatie in een tekst. Daarbij kan de lezer relaties leggen tussen tekstdelen en tussen de tekst en de eigen kennis. Onder Begrijpend lezen valt ook woordenschat. Er worden verschillende tekstsoorten aangeboden: informatief, betogend, instructief of fictief.

Gatenteksten

Bij Gatenteksten kan de lezer de informatie uit een tekst interpreteren. Hij legt verbanden met dat wat hij al weet, door weggelaten stukjes tekst in te vullen.

Samenvatten

Bij Samenvatten gaat het om het begrijpen en toepassen van de informatie in een tekst. De tekst kan worden omgezet in een verkorte tekst, schema of tabel.

Opzoeken

Bij het opzoeken van informatie gaat het om het opsporen van specifieke informatie in verschillende bronnen (krant, tv-gids, woordenboek of informatie op een website). De lezer zal soms heel grondig moeten lezen, maar soms ook vooral scannend.

Taalverzorging

Bij Taalverzorging wordt de passieve spellingvaardigheid van grammatica, spelling en interpunctie getoetst.

Grammatica | Zinsontleding en Woordbenoemen

Onder Grammatica verstaan we redekundig ontleden (analyse van zinnen in zinsdelen: het onderwerp, de persoonsvorm, het lijdend voorwerp ...) en taalkundig ontleden (het benoemen van woordsoorten: het werkwoord, het voltooid deelwoord ...).

Spelling | Werkwoorden en Niet-werkwoorden

Bij Spelling gaat het om de schrijfwijze van (werk)woorden. Binnen deze opgaven komen woorden aan bod uit de verschillende spellingcategorieën en de regels van de werkwoordspelling moeten worden toegepast.

Interpunctie

Interpunctie gaat over het juiste gebruik van leestekens (hoofdletters, punten, uitroeptekens ...).

Schrijven

Bij Schrijven staat het reviseren van teksten centraal. Zinnen zijn verkeerd geformuleerd en moeten worden aangepast, leestekens moeten op de juiste manier geplaatst worden en ontbrekende informatie moet worden toegevoegd.

Rekenen

Bij Rekenen worden de standaard domeinen getoetst: Getallen, Verhoudingen, Meten en meetkunde en Verbanden.

Getallen

Het onderdeel Getallen richt zich op getallen, getalrelaties en het uitvoeren van elementaire bewerkingen, zoals optellen, aftrekken, delen en combinaties hiervan met hele getallen, kommagetallen en breuken. Zowel in opgaven met als zonder context.

Verhoudingen

Bij Verhoudingen gaat het om het inzichtelijk werken met verhoudingen, breuken, procenten en kommagetallen in opgaven met en zonder context. Daarbij komen ook de onderlinge relaties aan bod.

Meten en meetkunde

Het onderdeel Meten en meetkunde richt zich vooral op het begrip van verschillende grootheden (lengte, oppervlakte, omtrek, gewicht, inhoud, tijd, snelheid en geld). Het aflezen van meetresultaten, het omzetten van maateenheden en de opbouw van de decimale structuur van het metriek stelsel komen aan bod.

Verbanden

Bij Verbanden gaat het voornamelijk om het omgaan met tabellen, diagrammen, grafieken, legenda's en assenstelsels en vaak ook het aflezen van kaarten. De opgaven richten zich op het lezen en interpreteren van gegevens en het met elkaar in verband brengen van de gegevens uit verschillende informatiebronnen.

Meer oefenen ...

Dit boek is het eerste deel van een set van drie. Alle drie de boeken samen vormen een gedegen voorbereiding op de Cito Entreetoets. Wil je kind meer oefenen dan wat deze serie aanbiedt? Junior Einstein heeft ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Je vindt deze op onze website www.junioreinstein.nl.

1 Internettaal

2 Schrijf jij nog weleens een brief? Een brief is een geschreven bericht. Tot ongeveer
3 twintig jaar geleden schreef je een brief met de hand of met een typemachine.
4 Als de brief belangrijk was, zoals een sollicitatiebrief, dan schreef je zelfs eerst
5 een kladbrief en daarna pas de echte. Als je daarin een fout maakte, begon je
6 gewoon opnieuw. Als de brief klaar was, dan vouwde je hem netjes dubbel, stopte
7 je hem keurig in een envelop, postzegel erop en bracht je hem naar de brievenbus.

8 Tegenwoordig typen we vooral internetberichten en stuur je die met één klik
9 overal ter wereld naartoe. Per dag zijn dat vele miljarden berichten, zoals
10 e-mails, blogs en tweets. Dat gaat nu dus heel anders dan twintig jaar geleden!
11 E-mailberichten waren de eerste internetberichten. De eerste e-mail werd in 1971
12 al verstuurd, maar het grote publiek ging vanaf ongeveer 1995 e-mail gebruiken.
13 Inmiddels zijn er veel manieren om via internet berichten te versturen en wordt
14 dit vooral via de mobiele telefoon gedaan. Dat kan via diensten zoals WhatsApp,
15 Facebook Messenger, Twitter en Instagram.

16 De schrijftaal die gebruikt wordt in internetberichten is anders dan de schrijftaal in
17 een handgeschreven brief. Je kent het vast wel: *ff w88* (even wachten) en *idd*
18 (inderdaad). Misschien gebruik je het zelf wel op internet. Bedank je iemand, dan
19 schrijf je: *thnx!* Snel, kort en makkelijk. Alle vrienden met wie je communiceert,
20 snappen wat je bedoelt. *Thnx*, dat zijn maar vier tekens en *Dank je wel* zijn er met
21 de spaties erbij al elf. Ook klinkers verdwijnen door de snelheid: *dr* (daar) en *wr*
22 (waar). Je ziet: internet verandert de taal.

23 Een taalfout in een internetbericht is vaak snel gemaakt. Dat komt meestal door
24 de snelheid waarmee getypt wordt. Kijk jij eerst of alle zinnen goed lopen en of
25 alle woorden goed zijn gespeld voor je op 'verzenden' klikt? Nee? Dan ben je niet
26 de enige. Sommige mensen maken zich daar zorgen over. Ze vinden het belangrijk
27 dat iedereen de officiële schrijf- en spellingregels goed kent en gebruikt, zodat je
28 bijvoorbeeld in een sollicitatiebrief niet schrijft: 'Hallo, ik solliciteer ff nr die baan.'
29 Dat komt erg slordig en onprofessioneel over. Daarom zeggen ze: een foutloos
30 bericht, of dat nou via internet is of op papier, is en blijft belangrijk!

1 Hoe werd een brief tot ongeveer twintig jaar geleden geschreven?

- met pen en papier
- met een typemachine of een computer
- met de hand of met een typemachine
- met de hand of met een computer

2 Lees: Als je ... opnieuw. (r. 5 en 6)
Wat bedoelt de schrijver met: daarin?

- de kladversie van een sollicitatiebrief
- de echte versie van een sollicitatiebrief
- de getypte versie van een sollicitatiebrief
- de echte versie van een kladbrief

3 Lees de tweede alinea. (r. 8-15)
Welke tussenkop past het best bij deze alinea?

- Internetberichten
- E-mails
- Internet
- Mobiele telefoon

4 Lees: Je kent ... (inderdaad). (r. 17 en 18)
Wat doet de schrijver in deze zin?

- De schrijver geeft uitleg.
- De schrijver doet een voorstel.
- De schrijver geeft zijn mening.
- De schrijver geeft voorbeelden.

5 Waardoor is een taalfout in een internetbericht snel gemaakt?

- Door de snelheid van het typen.
- Door het communiceren met vrienden.
- Doordat klinkers plotseling verdwijnen.
- Doordat niemand snapt wat je bedoelt.

6 Wat voor soort tekst is dit?

- een reclametekst
- een informatietekst
- een verhaal
- een oproep

Opzoeken

- 1 Bram wil graag weten of hij de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid voedingsstoffen binnenkrijgt.

Waar kan Bram het best zoeken?

- in het woordenboek bij het woord 'voeding'
- in de encyclopedie onder het trefwoord 'gezondheid'
- in een folder over zuivelproducten
- in het boek *Gezond eten met de schijf van vijf*

- 2 Tussen welke twee woorden in het woordenboek zal je het woord 'harmonie' vinden?

- tussen 'harp' en 'hart'
- tussen 'haren' en 'haring'
- tussen 'harmonieus' en 'harpoen'
- tussen 'harmonica' en 'harnas'

- 3 Uit een woordenboek:

Cabine

1. V; ~s: voorstuk van een vrachtauto
2. een klein kamertje of hokje waar de film wordt gedraaid in een bioscoop
3. een klein hokje waar je je kunt verkleden, bijvoorbeeld in een zwembad; *afgesloten ruimte; douchecabine, saunacabine, toiletcabine*
4. een afgesloten ruimte voor het tijdelijk verblijf van personeel en passagiers

Een zeppelin is een luchtschip in de vorm van een enorme sigaar en is bedoeld om mensen en spullen te vervoeren. Onder de enorme 'sigaar' hangt een cabine voor passagiers en bagage. Reizen met een zeppelin is anders dan met een vliegtuig. Je vliegt niet, je vaart. Vandaar de naam: luchtschepen.

Welke betekenis van het woord 'cabine' hoort bij het tekstje over de zeppelin?

- betekenis 1
- betekenis 2
- betekenis 3
- betekenis 4

Grammatica | Zinsontleding

De opdrachten 1 tot en met 20 gaan over grammatica.
Je gaat de zinnen ontleden.

- 1 Huttenkloas was gastvrij, maar had intussen al een misdadig plan gemaakt.

Welk deel van de zin is de **bijzin**?

- Huttenkloas was gastvrij,
- maar had intussen al een misdadig plan gemaakt.

- 2 De lelijke tafel werd door moeder weggegooid tijdens de vakantie.

Welk van de onderstreepte woorden is het **onderwerp**?

- De lelijke tafel
- werd
- door moeder
- de vakantie

- 3 Sabine had een gezicht getrokken, alsof ze iets vies proefde.

Welk deel van de zin is de **hoofdzin**?

- Sabine had een gezicht getrokken,
- alsof ze iets vies proefde.

- 4 Waar is de zin goed geknipt?

- Op | 2 april wordt mijn vriendin | achttien | jaar.
- Op 2 april | wordt | mijn vriendin | achttien jaar.
- Op 2 april wordt mijn vriendin | achttien | jaar.
- Op | 2 april | wordt | mijn vriendin | achttien | jaar.

- 5 Die oude kast zou zeker een likje verfje kunnen gebruiken.

Welke woorden vormen samen het **werkwoordelijk gezegde**?

- kunnen gebruiken
- zou kunnen gebruiken
- zou gebruiken
- zou kunnen

- 1** Elise heeft € 328,89 op haar bankrekening staan.
Ze koopt parfum voor € 45,31 en twee jurkjes van € 25,- per stuk.

Hoe kun je uitrekenen hoeveel geld Elise op haar bankrekening overhoudt?

- $328,89 + 45,31 - 25 + 25$
- $328,89 - 45,31 - 25 + 25$
- $328,89 - 45,31 - 50$
- $328,89 - 45,31 + 50$

- 2** Ruim half miljoen betaald voor eerste computer.

Hoeveel is een half miljoen?

- 5.000
- 5.000.000
- 500.000
- 50.000

- 3** Als we aankomen, hebben we precies 509 kilometer gereden.

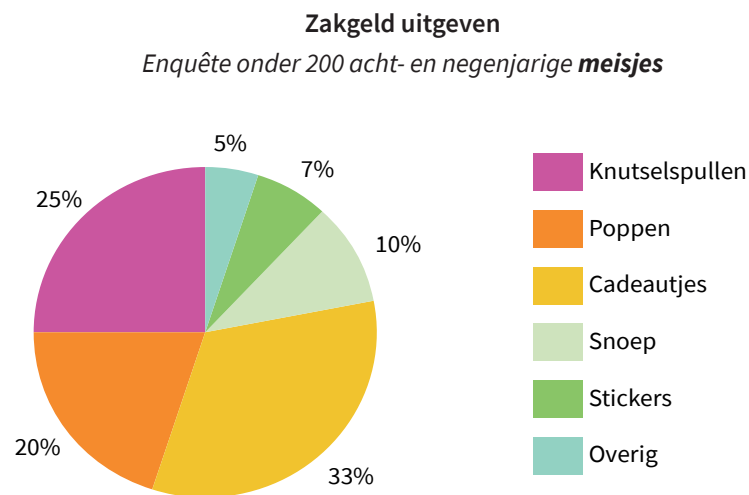
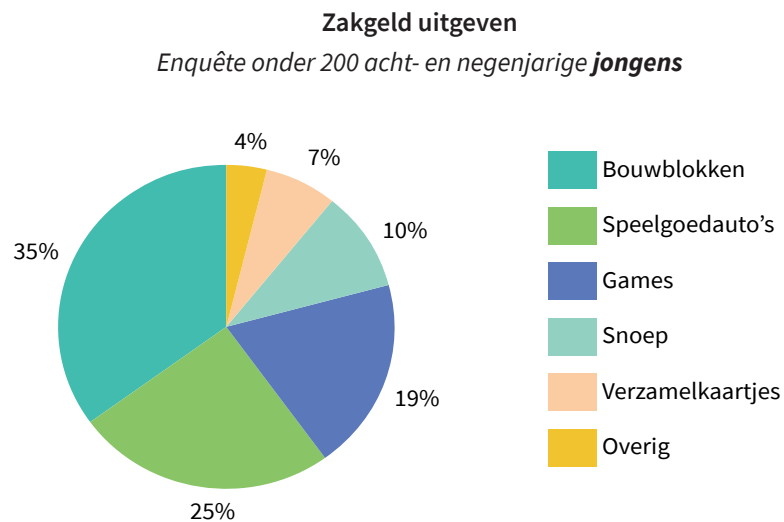

Waar stond de kilometerteller op toen we van huis wegreden?

- 56.950
- 56.980
- 55.980
- 56.900

De opgaven 1 tot en met 6 horen bij de onderstaande cirkeldiagrammen.

Deze enquête is gehouden onder 200 jongens en 200 meisjes. Ze kregen een lijst waarop ze konden aankruisen waar ze hun eigen zakgeld aan uitgeven.

- 1** iets meer dan één derde deel van de 200 jongens geeft het zakgeld uit aan bouwblokken.

Hoeveel jongens zijn dat?

- 80 jongens
- 65 jongens
- 70 jongens
- 75 jongens

Taal | Lezen

Internettaal

1. met de hand of met een typemachine
2. de echte versie van een sollicitatiebrief
3. Internetberichten
4. De schrijver geeft voorbeelden.
5. Door de snelheid van het typen.
6. een informatietekst

Waar komen achternamen vandaan?

1. werden vernoemd
2. dezelfde
3. verplichtte
4. beroep
5. karakter
6. Tegenwoordig zien we nog steeds

Wolkenkrabbers

1. hoog
2. inmiddels
3. liften
4. laag hangen
5. nog veiliger
6. weinig grond

Aardbevingen in Nederland

1. Doordat aardplaten botsen, uit elkaar of langs elkaar bewegen.
2. De schaal van Richter
3. Krachtigste aardbeving in Nederland
4. Toelichting oorzaak

Opzoeken

1. in het boek *Gezond eten met de schijf van vijf*
2. tussen 'harmonica' en 'harnas'
3. betekenis 4
4. betekenis 1
5. in hoofdstuk 3
6. achtbanen + De Havik
7. betekenis 3
8. in hoofdstuk 6
9. TurboWas 33 + functies
10. **Het been stijf houden.**
Niet toegeven.

Taal | Taalverzorging

Grammatica | Zinsontleding

1. maar had intussen al een misdadig plan gemaakt.
2. De lelijke tafel
3. Sabine had een gezicht getrokken,
4. Op 2 april | wordt | mijn vriendin | achttien jaar.
5. zou kunnen gebruiken
6. Wij scherpen de potloden met een puntenslijper.
7. Hij mocht eergisteren alle snoepjes aan de kinderen geven.
8. Deze mooie auto | mag | je | aan niemand | meegeven.
9. een reisgids over Aruba
10. kan
11. Die mooie auto zou alsnog een mooie spoiler kunnen krijgen.
12. Met een puntenslijper wil ik mijn potlood scherpen.
13. heb
14. mijn moeder
15. Ze verhalen de kosten op de ouders.

16. koffie
17. Heeft | iemand | mijn agenda | gezien?
18. Mijn moeder
19. het meewerkend voorwerp
20. het lijdend voorwerp

Grammatica | Woordbenoemen

1. rode
2. Dat spel vind ik niets aan! Ik speel liever dit spel.
3. Zwaaiend en lachend liep Joep door de stad.
4. Welk
5. weinig
6. lied
7. Omdat het een feestdag is, heeft de meester onze straf opgeschort.
8. Ze dronken beiden thee, maar de broodjes lieten ze onaangeroerd liggen.
9. Die koala heeft zich de hele middag nog niet bewogen.
10. Gaat zij met hem mee naar het ziekenhuis?
11. Wie zou ik dat lieve katje willen schenken?
12. afgebrande
13. Ons
14. Word jij nog gevraagd voor de verjaardag?
15. Mijn zoontje viert zijn eerste verjaardag en krijgt veel bezoek.
16. naar
17. Greet barst in huilen uit.
18. ons
19. Marthe en Arno willen een reisje boeken naar Oslo.
20. een zelfstandig naamwoord